

دیوان

خواجہ شمس الدین محمد حافظ شیرازی

بہ اہتمام:

محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی

حافظ، شمس‌الدین محمد، ۷۹۲ ق
 [دیوان، برگزیده]
 فالنامه کامل دیوان حافظ: شرح و تعبیر فالگونه غزلیات / ویراستار پیمان
 بهبهانی. -- تهران: فراروی، ۱۳۸۳.
 ۵۳۶ ص.
 ISBN : 964-8259-49-6
 فهرست نویسی براساس اطلاعات تپیا.
 ۱. حافظ، شمس‌الدین محمد، - ۷۹۲ -- فالگیری. ۲. شعر فارسی -- قرن ۸
 ق. ۳. فالگیری. الف. عنوان
 PIR ۵۴۲۵
 الف ی ۱۳۸۳
 کتابخانه ملی ایران
 ب/۱۹۸۵ ج ۱/۳۲ فا ۸
 ۱۳۸۳
 ۴۲۴-۸۳-۱ م

فالنامه کامل دیوان حافظ

شرح و تعبیر فالگونه غزلیات

شمس‌الدین محمد خواجه حافظ شیرازی

نوبت چاپ	☐	اول ناشر (سوم) ۱۳۸۶
تیراژ	☐	۶۰۰۰ نسخه
قیمت با قاب	☐	۷۰۰۰ تومان
قیمت بدون قاب	☐	۶۰۰۰ تومان
صحافی	☐	پرسپولیس
شابک: ۹۶۴-۸۲۵۹-۴۹-۶	☐	ISBN: 964-8259-49-6

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، کوچه مینا، پلاک ۱۱
 مراکز پخش: تهران، انتشارات فراروی، ۶۶۹۵۵۸۵۰-۶۶۹۶۴۰۹۷

پخش بیبق: ۱۲-۶۶۹۶۶۹۱۱

رشت: پخش کوثر: ۰۹۱۱۳۲۰۰۸۷

یک قصه بیش نیست غم عشق و این عجب

کز هرزبان که می شنوم نامکرر است

هرچند فراوان درباره حافظ سخن گفته اند، ولی هنوز ناگفته های بسیار در پرده است و هیچ کس آن گونه که شایسته است، به طور کامل نتوانسته به عمق اندیشه های شاعرانه و عرفانی او دست یابد و از آن رند مست لایبالی جز بی نشانی، نشانی به دست دهد؛ کسی که با اندیشه های آسمانی و الهامات غیبی خود چنان باده عشقی از میخانه الهی به عاشقان و روندگان کوی دوست چشاند که علم بی خبر افتاد و عقل بی حس شد.

در وحشت و سکوت دنیایی محدود که در حال خرد شدن و فرو ریختن است، حافظ ندای شادی، نشاط و زنده دلی در افکنده و در ورای آلام و دردهای ظاهر، عشق ها و زیبایی های باطنی را نشان می دهد. شعر حافظ همانند فلسفه صدر المتألهین است، یعنی آمیزه ای از فلسفه و عرفان و کلام. حافظ ذهن کلامی پیشرفته ای دارد. همان گونه که اساتید بزرگ ادبیات فارسی گفته اند؛ او به مکتب کلامی اشعری گری وابسته است، اما اشعری گری او همانند امام فخر رازی است، یعنی فلسفه مشرب است و مانند غزالی نیست که فلسفه ضد او فلسفه گریز باشد. فلسفه ی حافظ مبتنی بر اندیشه و نگرشی است که در آن انسان با تمام وجود و ابعاد ذهن و شخصیتش با مسایل حیاتی مواجه می شود و با نوع انسان سروکار دارد، لذا از مسایل ادبی فراتر می رود و به مسایل ابدی

می‌رسد. فردی که پیرو این مکتب حیاتی - تجربی است، فقط با گوشه خاطر فلسفی‌اش به مسایل نمی‌نگرد، بلکه با همه هستی‌اش به مصاف مسایلی که برای او اهمیتی فراتر از اصطلاحات و قواعد و حتّا مکتب‌های فلسفی دارد، می‌رود. فلسفه حافظ، فلسفه حیات است و حیات او تنها در عرفان خلاصه نمی‌شود بلکه تمام جنبه‌های مادی دنیایی را نیز مدنظر قرار می‌دهد. این‌گونه افکار در ادبیات تنها از اندیشه‌های عمیق فلسفی تراوش می‌کند.

گوهر معرفت‌آموز که با خود ببری که نصیب دگران است نصاب زر و سیم دیوان حاضر تلاشی است برای همه فهم کردن غزل‌های این شاعر آسمانی به‌طوری که عموم علاقمندان و مشتاقان بتوانند از آن بهره ببرند. لازم به یادآوری است که در شرح غزل‌ها براختصار و کوتاه‌گویی و عامه فهم بودن مطالب تأکید فراوان‌تری شده است، به‌طوری که در کمترین عبارات، بیشترین معانی را برای مخاطب غیر مشخص بیان نمایم.